

บริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย



สาเหตุการจัดตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย

สาเหตุที่สำคัญในการจัดตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยอาจสรุปได้ดังนี้

๑. สภาพการณ์ทางการค้าระหว่างประเทศของไทยประสบปัญหาการขาดดุลการค้า และการขาดดุลชำระเงิน เสียเปรียบต่างประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย แนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาคาดดุลดังกล่าวได้ โดยพยายามส่งเสริมการส่งออกของไทย ให้ขยายตัวมากขึ้น โดยใช้บริษัทการค้าระหว่างประเทศเป็น เครื่องมือ เร่งรัดในการส่งออก

๒. การที่รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ในเอเชียหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน ได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมกิจการของเอกชนในการจัดตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศ ทำให้ประเทศเหล่านี้สามารถพัฒนาด้วยการส่งออกได้อย่างก้าวหน้าจนประสบความสำเร็จ มีผลทำให้เศรษฐกิจของแต่ละประเทศเติบโตได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ประกอบการค้าของไทยเกิดความสนใจที่จะจัดตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยขึ้น จึงได้เรียกร้องรัฐบาลไทยให้มีการสนับสนุนและส่งเสริมแก่ธุรกิจประเภทนี้

ด้วยสาเหตุดังกล่าว รัฐบาลไทยจึงจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยราชการ ได้แก่ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย รวมทั้งผู้แทนจากหน่วยงานทางเอกชน ได้แก่ สมาคมอุตสาหกรรมไทย หอการค้าแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย

"คณะกรรมการชุดนี้ได้พิจารณา เรื่องการส่งเสริมบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย สรุปได้ว่า ควรให้มีการจัดตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและสิทธิ ผลประโยชน์ เป็นสิ่งจูงใจ เพื่อเป็นการสนับสนุนกิจการด้านนี้และ เป็นการสนองนโยบายการส่งออก"

อภิชาติ ขอบชื่นชม, "เทรดดิ้งคอมปานีก้าวใหม่ของธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ,"
วารสารพาณิชย์อุตสาหกรรม ๑ (กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓) : ๖๓.

ตั้งนั้นรัฐบาลไทยโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งมีพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ อธิบดีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้มีนโยบายให้การส่งเสริมบริษัท การค้าระหว่างประเทศขึ้น ตามประกาศที่ ๔๐/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ กำหนดสาระ สำคัญ หลักเกณฑ์การลงทุน เงื่อนไขที่จะต้องปฏิบัติ สิทธิและผลประโยชน์ที่กิจการที่ขอรับการส่งเสริม จะได้รับ^๑

รัฐบาลไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการอนุมัติบัตรส่งเสริมการลงทุนแก่บริษัทการค้า ระหว่างประเทศของไทย สรุปได้ว่า

๑. เงินทุนจดทะเบียนครั้งแรกต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ ล้านบาทและต้องเพิ่มเป็น ๕๐ ล้านบาท ในระยะเวลา ๕ ปี

๒. ต้อง เป็นบริษัทมหาชนและบริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นเป็นคนไทย

๓. ต้อง เป็นสมาชิกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในระยะเวลา ๕ ปี

๔. ต้องมีการดำเนินงานติดต่อเกี่ยวข้องกับต่างประเทศ

๕. สามารถส่งออกได้ในปีแรกไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ล้านบาท ในปีที่สอง ๔๐๐ ล้านบาท และปีต่อ ๆ ไปไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ล้านบาท มูลค่าการส่งออกจะคิดคำนวณจากบัญชีสินค้าส่งออกที่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นผู้กำหนด

รัฐบาลไทยได้ให้สิทธิและประโยชน์เพื่อให้ความช่วยเหลือและสิ่งจูงใจแก่บริษัทการค้า ระหว่างประเทศของไทย แบ่งออกได้เป็น ๒ ประการคือ

๑. ด้านภาษีอากร จะได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบที่นำ เข้ามาจากต่างประเทศหรือซื้อในประเทศ ยกเว้นภาษีการค้าแก่ผู้ผลิตสินค้าสำหรับการส่งออก ที่ผ่านบริษัทเหล่านี้ ยกเว้นภาษีการค้าค่านายหน้าและตัวแทนในการส่งออกโดยผ่านบริษัทการค้า ระหว่างประเทศ และให้นำค่าใช้จ่ายในการขยายตลาดต่างประเทศมาหักเป็นค่าใช้จ่ายในการ คำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ ๒ เท่า

^๑ดูรายละเอียดภาคผนวก ก.

๒. ด้านการเงิน อนุญาตให้มีบัญชีเงินฝากเป็นเงินตราต่างประเทศได้ ๒๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ สามารถขายตัวสัญญาใช้เงินได้ถึงร้อยละ ๘๕ ของมูลค่าตามเลตเตอร์ออฟเครดิต (ปกติได้เพียงร้อยละ ๘๐) และได้รับความสะดวกในการโอนเงินกับต่างประเทศด้วย

วิธีการจัดตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย

กิจการที่ต้องการจัดตั้งในรูปบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้^๑

ก. จะต้องดำเนินการขอตระเบียนในรูปบริษัทจำกัด ที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์

ข. ยื่นหนังสือขอรับการส่งเสริมต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ในการขออนุมัติส่งเสริมบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย

ค. บริษัทการค้าระหว่างประเทศที่ขอรับการส่งเสริมต้องส่งเอกสารหรือสำเนาเอกสารตอบรับการส่งเสริมให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนภายใน ๑ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งมติให้การส่งเสริม

ง. ส่งเอกสารหรือสำเนาเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาออกบัตรส่งเสริมไปให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนภายใน ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้นหนังสือแจ้งมติให้การส่งเสริม ตามรายการดังต่อไปนี้

๑. หนังสือบริคณห์สนธิ
๒. หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนบริษัท จำกัด
๓. หนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วน จำกัด แสดงทุนจดทะเบียน รายชื่อกรรมการ อำนาจในการดำเนินงานของคณะกรรมการและที่ตั้งของสำนักงานใหญ่

^๑ สัมภาษณ์ เปรมศรี เกตุวงศ์, ผู้อำนวยการกองแผนงานสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓.

๔. บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น และสัญญาที่สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทรับรองข้อความ และหากมีนิติบุคคลอื่นใดซึ่งมีสัญชาติไทยถือหุ้นในบริษัทนี้จะต้องส่งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น และสัญญาของนิติบุคคลนั้น ซึ่งระบุอัตราส่วนการถือหุ้นระหว่างบุคคลผู้มีสัญชาติไทยกับคนต่างด้าวไปให้ด้วย

๕. แบบประกอบการขอรับบัตรส่งเสริม (แบบ กทท. ๐๕) จำนวน ๑ ชุด ที่กรอกข้อความเรียบร้อยแล้ว

หากสำนักงานไม่ได้รับหนังสือยืนยันตอบรับการส่งเสริมและไม่ได้เอกสารหรือสำเนาเอกสารที่ถูกต้องสมบูรณ์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้น สำนักงานจะถือว่าผู้ขอรับการส่งเสริม นั้นไม่มีความประสงค์จะเป็นผู้ได้รับการส่งเสริม

จ. หากกิจการมีความจำเป็นจะขอใช้สิทธิและประโยชน์ใด ๆ ก่อน กิจการจะต้องส่งเอกสารตามข้อ ง. ไปให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนทันที ทั้งนี้เพื่อจะได้ออกบัตรส่งเสริมให้เพื่อได้ใช้สิทธิและผลประโยชน์ต่อไป

ปัจจุบันมีบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยรวม ๑๑ แห่งที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุน จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (ดูตารางที่ ๔ แสดงรายชื่อบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาล) บริษัทเหล่านี้มีเงินทุนรวมกันมีมูลค่า ๒,๘๒๔ ล้านบาทโดยตั้งเป้าหมายการส่งออกใน พ.ศ. ๒๕๒๒ เอาไว้ ๕,๐๐๓ ล้านบาท และคาดว่าจะสามารถส่งออกได้มีมูลค่ารวม ๔,๒๓๓ ล้านบาท ในปีที่ ๓ ของการประกอบการ

ตารางที่ ๗

รายชื่อบริษัทระหว่างประเทศไทยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาล

สิ้นสุด ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๒

หน่วย: ล้านบาท

ชื่อบริษัท	ที่ตั้ง	เงินทุน รวม	เงินทุน จดทะเบียน	เป้าหมายการส่งออก		
				ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
๑. บริษัท ค้าสากรลซิเมนต์ไทย จำกัด	๑๐๔๓ ถนนพหลโยธิน	๑,๐๐๐	๑๒๐	๔๕๐	๖๕๐	๘๐๐
๒. บริษัท เท็กซัสปอร์ตอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	๓๒/๓ ซอยจันทิมา ลาดพร้าว	๑๐๐	๕๐	๓๐๐	๗๐๐	๑,๐๐๐
๓. บริษัท บางกอกยูนิเวอร์แซลเทรดดิ้ง จำกัด	๑๔๔/๑๔-๑๕ ถนนสีลม บางรัก	๑๘๙	๑๒๐	๓๐๐	๔๑๐	๗๘๐
๔. บริษัท เอส.เอ็ม.อินเตอร์เนชั่นแนลเทรดดิ้ง จำกัด	พระราม ๑ แขวงวังใหม่ ปทุมวัน	๑๒๐	๕๐	๓๘๐	๔๙๐	๖๕๐
๕. บริษัท ยู.เอ็ม.ซี.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	๑๘๐-๑๘๔ ถนนราชวงศ์ จักรวรรดิ	๓๕๐	๕๐	๓๔๔	๕๔๒	๘๑๖
๖. บริษัท ไทยพัฒนาการค้าสากรล จำกัด	๑๙๖ ถนนราชวงศ์ จักรวรรดิ	๔๐๐	๔๐๐	๑,๑๓๔	๑,๖๖๖	๑,๙๑๔
๗. บริษัท อโศกอินเตอร์เนชั่นแนลเทรดดิ้งจำกัด	๑๗๕ สุขุมวิท ๒๑ ซอยอโศก	๑๓๐	๕๐	๔๖๖	๕๖๖	๖๖๖
๘. บริษัท ซี.พี.อินเตอร์เทรด จำกัด	๖๑ ถนนเกษมราษฎร์ คลองเตย	๓๐	๓๐	๔๖๖	๕๓๙	๗๗๕
๙. บริษัทพรีเมียร์สเปล์เซียร์ตี จำกัด	๖๒ ซอยหลังสวน ถนนเพลินจิต	๓๐	๓๐	๓๗๕	๔๖๐	๕๗๐
๑๐. บริษัทบีเอสอินเตอร์เนชั่นแนลเอ็กซ์พอร์ต จำกัด	๑๑๙ ถนนมเหศักดิ์ บางรัก	๔๓๐	๑๐๐	๔๑๘	๔๗๕	๕๓๙
๑๑. บริษัทเรนโบว์อินเตอร์เนชั่นแนลเทรดดิ้ง จำกัด	๑๒๗ ถนนสาทรใต้ ทุ่งมหาเมฆ	๕๐	๓๐	๓๗๐	๕๔๑	๗๒๓
รวม		๒,๘๒๙	๑,๐๓๐	๕,๐๐๓	๖,๐๓๙	๙,๒๓๓

ผลจากการจัดตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย

ผลประโยชน์จากการจัดตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย มีดังนี้คือ

๑. ช่วยให้ผู้ผลิตและผู้ส่งออกราย เล็กที่ส่งสินค้าผ่านบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย สามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น
๒. การที่บริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยมีงานขายข้อมูลการค้าทั่วโลก ทำให้กิจการสามารถหาสินค้าเข้าได้ในราคาถูก และขยายสินค้าออกได้อย่างกว้างขวางขึ้น
๓. บริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย ประกอบกิจกรรมด้านการค้าขนาดใหญ่ มีเงินทุนมากทำให้มีอำนาจต่อรองดีขึ้น สามารถ เจรจาซื้อวัตถุดิบหรือซื้อขายสินค้าสำเร็จรูปได้ เจือจางที่ตีขึ้น ช่วยสร้าง เสถียรภาพให้กับราคาและการผลิต
๔. การดำเนินงานของบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย มีความเสี่ยงน้อยกว่าบริษัทการค้าภายในประเทศ เช่น เรื่องหนี้สูญจะมีอัตราต่ำกว่า เพราะกิจการดำเนินการค้าสินค้าหลายชนิดปริมาณและมูลค่าสูง ติดต่อกับบริษัทในต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่มีชื่อเสียงดี ฐานะค่อนข้างมั่นคง
๕. บริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยช่วยให้มีการสนับสนุนการเงินแก่ผู้ผลิต ซึ่งเป็นผลดีแก่อุตสาหกรรมใหม่ ๆ เพราะช่วยรับภาระการเสี่ยงจากการลงทุน
๖. บริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย มีผู้เชี่ยวชาญด้านการค้าในสาขาต่าง ๆ สามารถวางแผนพัฒนาและ เป็นผู้ประสานงานในโครงการลงทุนระดับนานาชาติได้ดีกว่าบริษัทส่งออกโดยทั่วไป เพราะมีชื่อเสียงและความเชื่อถือมากกว่า
๗. บริษัทการค้าต่างประเทศของไทยได้รับสิทธิและผลประโยชน์นี้จากรัฐบาล เช่น การยกเว้นภาษี ทำให้กิจการสามารถลดต้นทุนการผลิต สามารถเสนอราคาสู้คู่แข่งในต่างประเทศได้
๘. การขยายตลาดใหม่ในต่างประเทศสามารถทำได้กว้างขวางกว่าตลาดภายในประเทศ ทำให้มีโอกาสขายสินค้าได้เพิ่มขึ้น ถ้าไรที่ได้รับเพิ่มจะทำให้รัฐบาลจัดเก็บภาษีรายได้มากขึ้น ก่อให้เกิดความมั่นคงทาง เศรษฐกิจของประเทศ
๙. ก่อให้เกิดการว่าจ้างแรงงานในประเทศมากยิ่งขึ้น ทำให้ลดปริมาณการว่างงานลงได้

๑๐. เป็นการช่วยลดการขาดดุลการค้าและดุลการชำระเงินของประเทศ ซึ่งช่วยให้
สถานะการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมดีขึ้น

นอกจากผลประโยชน์จากการจัดตั้งบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยแล้ว ก็ควรให้
ความสนใจต่อความล้มเหลวของบริษัทส่งออกขนาดเล็กที่อาจเกิดขึ้นด้วย บริษัทส่งออกขนาดเล็ก
ย่อมไม่สามารถแข่งขันกับบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยได้ เพราะบริษัทการค้าระหว่าง
ประเทศของไทยได้เปรียบอย่างน้อย ๒ ประการคือ มีเงินทุนมากกว่า และได้รับสิทธิผลประโยชน์
จากรัฐบาลด้วย อย่างไรก็ตามหากมองปัญหาในระดับประเทศ ในตลาดการค้าต่างประเทศนั้น
มีคู่แข่งมากมาย ได้แก่ ญี่ปุ่น ซึ่งมีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก เกาหลีใต้ และไต้หวัน ก็บุกเบิก
ตลาดต่างประเทศมาก่อนและได้รับผลสำเร็จมากกว่า ด้วยเหตุนี้จึงไม่สามารถยึดถือหลักการของ
ระบบการค้าเสรีที่ย่อมให้มีการแข่งขันกันเองระหว่างผู้ส่งออก แต่ควรรวมกันเพื่อให้มีอำนาจต่อรอง
สูงขึ้น ผู้ส่งออกรายเล็กอาจประสบปัญหาการปรับตัวในระยะแรก ๆ แต่ในระยะยาว แล้วการส่งออก
ของบริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย จะให้ประโยชน์ที่มั่นคงต่อระบบการส่งออกของประเทศ
มากกว่า อย่างไรก็ตามไม่ควรที่จะมองข้ามปัญหาที่บริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยอาจตกต่ำ
รับซื้อสินค้าของผู้ผลิต หรือผู้ส่งขนาดเล็กอย่างไม่เป็นธรรม หรือคิดค่านายหน้าตัวแทนที่สูงเกินไป
ตลอดจนการใช้บริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยเป็นช่องทางหลักเลี่ยงภาษีรัฐด้วย หน่วยงานทาง
ราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวง
การคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ดูแลกิจการประเภทนี้ ควรจะเป็นผู้ประสานผลประโยชน์
ต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อให้บริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทยเป็นเครื่องมือพัฒนาการส่งออกของ
ประเทศไทย สมดังเจตนารมณ์ของรัฐบาลอย่างแท้จริง